

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Kedden Augustus 15 - ik napján, 1815 - dik esztendőben.

Spanyol Ország.

A' *Bilbaóbol* Jul. 27 - dikén indult 's az Angliai újságokban közönségesse tétetett levelekben ezek irattatnak: — *Ferdinandus* Király a' *Bilbaói* kereskedőktől harmadfél millió Reálokat költsön kívánt, szától 6 interesre, pengő pénzben: de nem nyervén-meg kívánságát, a' *Consultadót* (kereskedők' előljáróját) fogságra vitette. Hasonlóképpen történt a' dolog *St. Anderben* is, a' hol másfél milliót kívánt ő Felsége. Ezen keményenvalóbánás' mentségül azt hozták elő, hogy a' Király ezen pénz nélkül a' Frantzia ország ellen való táborozást el nem kezdheti.

Frantzia Ország.

A' Párisbol Jul. 27 - dikén indult tudósítások szerint a' *Bourgoignei* vidékeken és a' *Nievre* - departamentben fekvő Austeriai seregek elő nyomultak a' Ligeris felé; 's hogy egy Oroszokbol, Bavarusokbol, és Würtembergi seregekből álló armáda is, ugyan ezen víz mellett állapotott légyen meg, a' Frantzia armádának szemmel tartása végett.

Ugyantsak a' Párisi újságok említik, hogy a' lefolyt Juliusban déli Frantzia országnak sok városaiban véres lármák történtek légyen. A' *Gazette - de - France* szerint egy nemzeti testörző sereg *Nismes* városába, az nap' estve, mellyen a' fejer zászlók

már kifüggesztettek vala, a' városi örző sereggel kötött Capitulatziónak tzikkelyeivel ellenkezőleg, magát a' falukrol bélopta, 's ott több Protestans lakosoknak házaikat, kik a' Bonaparte' pártfogóinak lenni hirteltettek vala, felprédálta. Öt napi és éjeli lárma után Jul. 27 - dikén kezdett végezetre a' tsendesség néminémüképpen helyreállani: de az indulatok még ekkor is nagyon fel voltak egymásellen hevesülve, 's még nagyon lehetett tartani a' további zürzavarnaktól. A' departamentbéli lakosok között némelyek éppen ekkor Párisban lévén a' Királyhoz folyamodtak, hogy veszen konyörülő szemeket az ő szerentsétlen városoknak (*Nismesnek*) keserves sorsára. *Angouleme* Kir. Hertzegét várják oda, 's az ő jelenlététől reménlik a' zürzavarnak eltsendesítettését.

Hasonló véres lármának vala szemlélője, ugyantsak a' *Gazette - de - France* szerint, *Montpellier* városa is, a' hol egy eltsábittatott katonatsoport az úgy nevezett *Föderatusokkal* 's némely fél zsóldon lévő tisztekkel egy társaságban, a' már kifüggesztette lévő fejer zászlókat letépni 's a' Bonaparte' zászlóit kifüggeszteni iparkodo t, és, ha szintén célját el nem érte is, alkalmatosságot szolgáltatott valami 25 vagy 30 embereknek megölettetésekre, a' kik között háznépes atyák is többek találtattak. A' lármának hallására ezen történet után a'

falusi lakosok fegyverre kaptak, oly czélal, hogy a' városban lévő Royalistáknak segítségekre mennyenek, melyhezképpest itt is újabb lármázásoktól lehetett tartani. A' Royalistáknak a' Bonapartisták ellen való ily nagy mérgeskedéseket annak a' ke. ménységnek lehet tulajdonítani, mellyel a' Bonaparte katona systemáját az ő barátjai ezen vidékeken az utolsó hónapok alatt lábra állítani iparkodtak, a' melly szerént minden városokban katona biztosságok állítottak-fel, a' polgári előljárói karok elhalgattattak, a' polgári testőrző seregek fegyvereikből kivetkeztettek, 's több e' félek. —

A' *Toulouse* béli lakosok okosabban inepelték ezen fejer zászló' kifüggesztésének alkalmatosságát, mellyről így írnak a' Parisi levelek: — A' *Toulousei* katona osztály' kommandánsa Gen. *Decaen*, a' közte és a' *Ligerisi* ármáda között lévő városoknak már a' Király' részire lett általállások miatt ezen *Ligerisi* ármádatól egészszen elvala szakasztatva, melyre nézve nem vala oly vakmerő, mint mások. Az árvíznek nem álhatott ellene; már az ő osztályában is minden felé elkezdettek vala a' városok a' fejer zászlóknak kifüggesztését, *Decain* tehát naponként újabbújjabb dúló (executiós) seregeket kéntelenítettett most ide majd amoda küldözni, a' mellyek olykorolykor magok is kárt vállottak az eleikbe adatott rendelésnek végrehajtása mellett; de nem soká úgy is megszaporodott a' munkájok, hogy nem is voltak elégségesek réa. *Marschal Perignon*, a' ki *Toulousétól* tíz órányira tartózkodott, azonközben parantsolatot kapott *Angouleme K. Hertzegtől*, hogy *Decaintól* vegye által ezen osztálynak Kormányozását: *Decain* ellenben eleinten nem akart engedelmeskedni, hanem 3 vagy 4 ezer emberrel magát egy ágyúzó sornak háta megé vonván, innét izengetett *Perignon* nak: de végezetre tsakugyan által látta, hogy nem állhat ellent, 's Jul. 17-dikén

estve egy hirdetést intézett az alatta lévő katonákhoz, őket a' dologról tudósította 's engedelmeskedett. Ezek, hallván hogy hányadán légyen a' dolog, tisztjeiknek sem kérelmekre sem fenyegetődzésekre nem hajtván, még azon estve fegyvereikkel 's háti minden butorjaikkal nagy részint széllyel szaladtak, 's e'képpen a' sereg széllyel oszlott. A' lakosok pedig ezen estve a' levegőt, *éljen a' Király!* kiáltozással hasogatták, 's más nap reggel már 4 órakor mindenek felkelvén az útzakat ellepték, 's kevés szempillantatok teltek-el belé, hogy mihten házak szépen kivarrrott fejer zászlótskákkal ékeskedtek, mellyeken az aszszony nép már hat hetektől fogva dolgozott. Elkövetkezevén pedig az estve, már ekkor leirhatatlanul használtatott az alkalmatosság az örvendezésre. Az egész város tsupa világosság volt; az utzákon minden 20 lépésre egyegy nagy örömtűz lángolt, a' mellyek mellett fiú és leány gyermekek tántzoltak, ugráltak köröskörül, 's fejer zászlótskákat tartván 's tsoválván kezeikben így énekeltek: *Vive Henri Quatre!*

A' *Politziai* Minister *Hertzeg Ötranto (Fouché)*, ilyen kerülő irástintézett *Párisból* Jul. 28-dikán a' *Frantzia* országi minden *Préfektusokhoz*: —“

„Uraim! az uraknak vellem együtt való hivatalos kötelessége két nagy dolgot tárgyz, úgy mint a' közönséges rendnek helyreállittatását 's az országuak megnyúgtattatását. A' Király egész nagysága szerént esméri a' nemzet' szenvedéseit: mindazonáltal még sem várhatunk mi *Európától* semmi szerentsés állapotot mind addig, valameddig *Europa* a' mi nyughatatlanságainknak elvégződésében 's a' népnek a' thrónussal való égygyesülésében, a' mi nyugodal munknak és a' maga nyugodalmanak bizonyos zálogát szemlélni nem fogja. A' Király minden közönséges megtévedésekre és vétkekre eltakaró fátyolt akar vetni; ő Felsége az igazságtévő székre bizta az áru-lásbéli probatételeknek megbüntettettése-

ket; és hogy a' megbüntetésnek szélesebb kiterjesztetése eránt támadható minden gyanakodást elhárithasson ő Felsége, az elvádoltattakat név szerént megnevezette, 's az ő számoknak határt tett. Bátorság van tehát minden másokra nézve; a' gonoszságnak semmi módja semmi fogása nem lehet arra, hogy valakit nyughatatlankodtasson, keserithessen. Mindeneknek megmaradása a' törvényeknek kezessége 's azon Monarkhának védelmező paisa alatt áll, a' ki minden Frantziáknak áttok akar lenni. A' Király' gondolkodásának 's azon eszközöknek, mellyeket ő a' maga Ministereinek eleikbe irt, első tárgya a' kemény állás; minden vissza felévaló dolgozás bűn lenne, minthogy a' kemén állást megrontaná, felfordítaná; megzavarná a' Státus' tsendességét, minthogy minden bizakodást semmivé tenne. Ha mi Európának, a' melly egy ditsősségszomjúzó ellen, kinek első áldozatja magunk valánk, össze eskütt vala, fejethajtani kéntelenítettünk engedjük legalább attól a' reménstől tápláltatni magunkat, hogy többé sem egy tsepp vér sem egy köny tsepp ki nem fog folyni olyan, a' mellyért mi vádoltathatnánk. Minden jók között a' Státus' javának kell legelőll állani. Kinek juthatna a' mi közönséges szenvedéseink között eszébe a' magános boszszuállás? Ki mérészelne valamelyik résznek győzedelmeskedéséről beszélni akkor, a' midőn minnyájokat azon egy veszedelem érdeklí vagy fenyegeti? A' boldoguláshoz semmi reménség, sőt semmi valóságos betsületeség sints többé hátra, réánk nézve, hanem csak a' mi egygyesülésünkben. Minden jó polgárainknak csak egy a' céljok, nem is lehet telyességgel több, ennél, hogy boszszuálló iadulatunk' eleibe határt tegyünk; a' kételenség a' legnemesebb bátorságot is kivetkezteti a' fegyverből? —

„Az összeengesztelődésnek kívánása mindeneknek szívekből jó, minthogy ő mindenek' javának a' kifejezése; elnyom

ő minden részrehajlásokat; győzedelmeskedik minden indulatokon: minthogy tsakugyan mind ezek a' részre hajlások tsupa Frantziákból állanak. Azok a' jók, mellyekhez Frantzia országnak még reménsége lehet, mindenek felett függenek attól, hogy magunkat a' Királlyal legbelsőbb indulattal öszszetsátóljuk; ha a' nemzet nem egygyesitené magát a' Monarkhával, úgy mi semmi kezességet nem kapnánk a' mi függetlenségünkért a' Fejedelmektől, azért, mivelhogy mi magunk semmi kezességet nem tudnánk állítani a' mi tsendessegben való maradásunkért. Egy nagy nép, bár melly nagy szerentsétlenségeket szenvedett is, Királyának szava által megkivánhatja a' maga igaz jusait, 's azokat tiszteletben tartathatja, minthogy az igasság nem hal meg a' történetnek tsapásai alatt. A' részrehajlásoknak szava pedig méltán megvettetik, 's még tsak azt sem nyeri-meg soha, hogy meghalgattassék. —

„Van tehát egy Státusnak szerentsétlén állapotjában is oly pont, melyhez néki kapaszkodni kell, a' melly ponton azt parantsolja néki a' kéntelenség, hogy a' közjóért minden indulatoskodást áldozzon-fel, azért, hogy tsak mindeneknek megtartására fordítsa figyelmetességét. A' mi valóságos köteleességünk valóságos hazai szeretetünk abban áll ma, hogy a' Monarkha körül, kinek béléatása és felséges virtusai már régtől fogva esmértetnek, magunkat egy tsomóban keményen öszszetsátóljuk. A' mi hazánk az Európai Státusok között a' maga rangját ismét elfoglalván, állandó boldogságra fog a' maga hűségében találni. —“

„Hertzeg Otrantó.

Ez az Otrantói Hertzeg, egy Provencei, igen régi és fő familiából való Castellane Kisaszszonnyal lépett házassági életre. A' Király a' múlt Jul. 30-dikán irta alá az ő házassági kötéseket.

Jul. 27-dik napján asztalt adott ő Austriai Cs. K. Felsége, a' mellynél 14 rész

szerént Császári rész szerént Királyi vérből való személyek, 's ezeken kívül Hertzeg *Schwartzenberg* és *Metternich* ültek. Az ő Cs. K. Felsége jobbjára felől az Orosz Császár baljára felől a' Frantzia Király ült. Eppen két óraker ültek asztalhoz, mint hogy ő Cs. K. Felsége nem áll - el azon bévett szokásától, hogy két óraker eszik. Ugyan ez nap' Hertzeg *Wellington* is nagy ebédet adott a' *Boulogne* nevű erdőben lévő *Bagatelle* nevű kastélyban.

„Nagyon hihetőnek látszik lenni, így szollanak a' Párisi újságok, hogy az idegen Monarkhák még néhány hónapokig Párisban maradnak, és hogy Frantzia ország' tsendességének 's az egész Európai állandó békességnek megfundáltatására, ebben a' fő városban tétetnek-meg a' vég-határozások. Hogy mellyik épületben fognak az ezen célra vezérlő tanátskozások tartatni, meg ebben nem egygyeztek-meg a' vélekedések. Mondják, hogy vagy a' *Luxemburg*' vagy a' *Temple*' épülete fogna választatni.“

Bourgesben, az úgy nevezett *Ligerisi* és *Pyreneumi* ármádák' fő hadi szállásán Julius 27 - dikén ilyen katonaparantsolat hirdettek-ki: —

„Hertzeg *Eckmühl* Marschal, a' *Ligerisi* és *Pyreneumi* ármádák' fő vezére siet közönségessé tétetni azt a' *demarcationális* linéát, melly a' négy Hatalmasságoknak Ministereiktől a' Frantzia hadi Ministernek által adatott jelentés szerént, a' Frantzia ármáda és a' Szövetséges seregek között vonattatott. Ez a' jelentés így következik: — „A' *demarcationális* linéa leszen az *Allier*nek a' *Ligeris*be való szakadásáig a' *Ligeris*; innen a' *Lozere* departament' határáig; innen ezen departament határa' mentiben az *Ardeche*' határáig; azután az *Ardeche* departament határának mentiben addig a' pontig a' hol az *Ardeche* a' *Rodanus*ba szakad; 's innen végezetre ezen viznek a' tengerbe való szakadásáig. A' Fr.

ármáda az ezen linéán túl lévő tartományokat foglalja - el. —

„*Jegyzés.* Magában értődik, hogy a' *Ligeris*nek addig a' pontjáig, a' hol az *Allier* belé szakad, az ő tengerbe való szakadásától fogva is, a' *Ligeris* teszi ezt az elválasztó linéát. A' Generális és egyéb tiszt Urak szoroson vigyázni köteleztetnek, hogy ezt a' linéát senki semmi fogás alatt által ne hágja.

A' *Journal des debates* e' képpen irt Aug. 5-dik napján: — „A' *Ligerisi* ármáda és az, a' melly a' *Suchet* vezérlése alá tartozik, már tsak a' tisztekből állanak; a' köz emberek mind elszöktek és honnyaikba haza takarodtak; tsak azok a' kevesek maradtak-meg zászlóik alatt, kiknek semmi egyéb helyek nintsen, a' hol magokat megvonhassák. Az egész *Auvergne* tartományában legnagyobb tsendesség uralkodik; a' fejer zászlót mindenütt felszúrták, 's a' magok honnyokba vissza tért katonák senkinek nem okoznak semmi nyughatatlanságot. Az új plánum azonközben az ármádának organizáltatására nézve a' Ministeriumban már végképpen elintéztetett 's a' Királynak helybehagyás végett eleibe terjesztetett. Ezen plánum szerént, mint mondják, minden mostani ármádák elbotsáttatnak, és minden rendű és rangú katonák, a' kik ezen ármádákhoz tartoznak, honnyaikba haza menni köteleztetnek. Azokra a' katonákra nézve, a' kik felől kételkedés nélkül világos az, hogy hazájokba vissza nem mehetnek, tartalék helyek állittatnak-fel. Ennekutánna sem *Linea* sem *Könnyű gyalog Regementek* nem fognak lenni. Ezeknek helyébe *Departamentális Legiók* állittatnak-fel. Minden *Legión*nak kell állani három, úgymint egy *Granadíros*, egy *Vadász*, és egy *Gyalog* (vagy érthe-tőbbben, egy *Muskotéros*) *Batalion*bol. A' három *Batalion*okban lesznek 1600 emberek a' tisztekkal egygyütt. Az 50 esztendőskorú tisztek tisztességgel haza küldtetnek.“

Egy más tudósítás, melly a' Frantzia hadi theatromrol érkezett, néminémű tekintetben ellene mond az itt elő hozott Frantzia újságleveleknek: — „Azt mondják, így szoll ez a' tudósító, hogy nem valóság az, hogy a' Ligerisi ármáda elfogna szélesztetni, azért, hogy félni lehetne, hogy nagy számú haramia séregek támadhatnának belőlle, a' millyenek már külföldben is fenyegetődznek néhányan a' *Cevenneseken*. A' Ligerisi departamenteknek hegyes vidékeik is már néhányan ilyen haramia csoportoknak szolgálnak búvó helyül, mellyek a' *Suchet* ármádájától elszéledett katonákból lettek.“

Páris városa, a' *Journal des debates* szerént, a' szálláson ott lévő Austriai tisztek számára 3000; a' Prussus tisztek számára pedig, kik ott többen vannak, 5000 Frankokat fizet napjában élelemért; a' melyhez képpes ezek semmi kosztot nem kívánhatnak a' gazdáiktól, a' hol szálláson vannak.

Brigadéros Generális *Ameil* a' 4-dik és 5-dik Huszár Regementek' Kommandánsa ilyen különös irás által adta tudtára a' Királynak, hogy ő is alája botsátja magát ő Felségének: — „Sire! Frantzia országnak szerentsétlensége által megrezkettétvén, és affelől is meggyőzöttétvén, hogy ennek a' szerentsétlenségnek tsak minden Frantziáknak egygyesülése vethet véget, és hogy Felséged a' nemzetnél és az ármádával minden vissza felé való lépéseket elfogkerülni, és a' politikai vélekedésért vagy tselekedetért való minden üldöztetést megszüntet, küldöm Felségedhez a' magam Felséged alá való botsátkozásomrol való jelentésemet's ajánlom a' haza és törvényei oltalmazására való szolgálatomat. Felséged a' maga szívére fogja venni Frantzia országnak és a' thrónusnak javát, melly mar egyversben a' 14-dik *Lajos* kisebb-idejűségében, a' múlt dolgoknak tökéletes elfelejtése miatt, hazafiak között való hadakozáson végződött. Felséged meg fog emlékez-

ni arra, hogy az akkori özszeesküttek (az úgy nevezett *Frondeurök*) közzül, lettek az után a' *Türennek*, *Comdek*, 's más emberek, kik ezt a' nagy Királyt nevezetessé tették.“

Nagy Britannia.

A' *Bellerophon* Jul. 26-dikán evezett-el a' *Torbay* öbölből *Plymouth* felé. Ily dolognak szemlélése nem volt *Torbaynál* soha; 60 sőt 70 mértföldnyi távolságról is ide gyülekeztek vala az uraságok és aszszonyságok ezen embernek láthatására, kinek további környülállásairól így irnak Londonból: —

„Cs. K. Májor Báró *Scheel* volt az első, a' ki Párisból hirt hozott ide a' *Bonaparte* fogságra lett eséséről az itt lévő Cs. K. Követhez. Ugyan ő a' Ministeriumhoz is tudósítást hozott ide ezen tárgyrol Lord Castlereághról, melyhezképpes azonnal kabinéti gyűlés tartatott, a' melly után haladék nélkül Kurir indittatott vissza Párisba Lord Castlereághhoz, olly rendeléssel, hogy nyilatkoztassa-ki a' Szövetséges Hatalmasságoknak, hogy az Anglus Országlószék az ezéránt való özszebeszélés szerént kész lesz a' *Bonapartéra* való felvigyáztatást magára valólni, 's egyszersmind hogy *Szent Helena* szigetét jóvallja mint legalkalmatosabbat arra, hogy ő, életének hátralévő részében itt tartattassék őrizet alatt. —

„Ezen nyilatkoztatásrol olly jelentést vévén Párisból a' Szövetséges kabinétektől az Angliai Országlószék, hogy ennek jóvallását helybehagyja, ez tehát azonnal kinevezte Generális *Bomburyt* a' hadi Cancellária Al-Státustitoknokját, a' hadi Minister *Bathurst William* fiát, azt bízván réá, hogy a' *Bellerophonon* megjelenvén, hivatalszerent való módon nyilatkoztassák-ki *Bonaparténak*, hogy ő, a' Hatalmasságoknak közhatározások szerént, mint ezeknek, de egyenesen az Angliai Országlószék felvigyázása alatt lévő, foglyok légyen, és hogy ehezképpes az ő gondviselés alatt való tartatására, *Szent Helena* szigete rendeltetett lé-

gyen. — Adm. Sir *Cockburn* már oda hagyta vala *London*t, hogy *Bonapartét* a' 80 ágyus, *Tremendous* nevű *Linea* hajóra a' *Bellerophon*rol által vévén, *Szent Helena* szigetére elszállítsa. Az 53-dik számú *Regement* is hajóra ült, hogy a' szigeten őrzői szolgálatot tegyen. A' sziget' *Komendánsa* leszen *Generál Májor Sir Hudson Low*. —

A' *Bonaparte*' kíséreeinek száma a' *Bellerophon*on eddig 45 személyekre telt. Megengedettett néki, hogy ezek között hármat, az *Orvosával* és *tselédjei* között néhányakkal, *Szent Héléna* szigetére is elvihessen; *Generális Lallemand* és *Savary* azonközben meghatározott módon kivételtettek, hogy ezeket el ne vihesse.

Úgyan ezen tudósításoknak erőssítések szerént, nagy megilletődéssel vette *Bonaparte* azt a' hirt, hogy őtet mint foglyot úgy fogják őriztetni *Szent Helena* szigetén. Beszéllek, hogy nagy lebotsátkozással való kifejezésekkel próbálta megnyerni azt, hogy *Ángliában* mint magános ember úgy élhesse legkissebb politikai munkásság nélkül. Azt felelvén neki az *Ánglus* biztosok, kik a' végzést hozzá vitték, hogy ők nem mint alkudozók, hanem mint a' *Hatalmasságok*' határozásának végrehajtói állanak előtte, ekkor ismét kérelemre fokadott azt mondván, hogy bár csak annyit nyerhetne-meg, hogy *Londonban* a' *Tower* nevű épületben tölthesse - el életének hátra lévő részét: de ezt sem nyerhette-meg.

Az egész *Sz. Héléna* csak egy szélesen kiterjedő, körökörül meredek oldalú kőszikla, melly minden felől a' tenger hánykodó habjaitól tsapdostatik. A' nagy tengerben, *Afrikának* napnyugoti oldalától 400 's az *Amerikai* partoktól több mint 500 mértföldnyire fekszik. Valami 2000 lelkek, 's ezek között 600 *Szeretsenek* lak-

nak rajta. A' körülete valami 20 *Angliai* mértföldet teszen. Tsak egy helyen lehet oda kikötni, melynek *Chapel-Thal-Bay* a' neve, 's ez is igen erős *battériák* által oltalmaztatik. *Polz-egér* (*Ratte*) nagy bőséggel találtatik a' szigeten, melly ott igen sok kart teszen. *Gabona* és gyümölcs is terem ott, 's *vadhús*' dolgában egész bőség van.

A' *Szövetséges Hatalmasságok*nak *Aus-triának*, az *Orosz Császárnak*, 's *Prussia*ának végzése ezen dologra nézve annyiban áll, hogy *Bonaparte* ezen szigeten a' *Nagy Britanniai Király* felvigyáztatása alatt tartattassék, a' ki kézességet vállal a' *Hatalmasságok*nak az ő megőriztetésiért. Hanem *Aus-triai*, *Orosz*, és *Prussus* biztosok is lesznek ott, hogy az egygyezésnek megtartására vigyázzanak. Meg fog, mint mondják, a' *Frantzia Király* is hívatatni, hogy a' maga részéről ez is küldjön biztost oda.

A' *Hatalmasságok*' *Bonapartéra* nézve tett végzésének legpontosabb bétöltetésére nem választhatott volna az *Ánglus Országlószék* jobb helyet *Szent Héléna*nál. Egy sziget sints talám a' világ' tengerén, a' melly minden száraz földtől (*Continentstől*) oly messze volna mint ez. Ennek legmagasabb hegyéről, melynek *Dianaberg* a' neve, már 60 (*Ánglus*) mértföldnyire látni lehet az oda közelítő hajókat: tehát minden esetben elég idejek van a' szigeten lévőknek arra, hogy a' magok oltalmazására készen álljanak. A' *Kormányozónak* háza, a' mely *Bonaparté*nak ezen túl kétség kívül lakhellyül fog szolgálni, a' legmagosabb helyen van, a' honnét lehetetlen elszökni. Ezen sziget felett felhőt soha nem látni; az idő itt örökké szép, a' levegő tiszta; itt még soha nem hallottak dörgést.

Aug. 12-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 330 forintot Váltótzedulában. Egy Csász. aranyért 15 forintot 3 krt.

Rendkívül való Toldalék.

A' Magyar Kurir 65-dik darabjához.

Belgiumi Királyság.

Méltónak tartjuk a' Historiára nézve, az itt következő Státistikai Aktát a' M. Kurir toldalékjában is kihirdetni: —

„Midőn Belgium (*Catholicum*) az összeszövetkezett Hatalmasságok által nekünk általadattatott, előrevalóképpen formaszereént való módon réa állottunk vala (*Catholicum*) Belgiumnak a' Szövetséges Belgiumi tartományokkal való öszszetsatoltatásokra nézve azon feltételekre, a' mellyek a' nevezett Hatalmasságoknak telyes hatalmú birtosaik által Londonban, az 1814-dik esztendőben Junius hónapban meghatározattak, 's a' mellyek ezeket foglalták magokban: —

1)ször, hogy ez az öszszetsatoltatás egész tulajdonképpen való és tökéletes legyen, úgy, hogy ezek a' két Országok tsak egy Státust tegyenek, a' melly a' Hollandiában már meghatározatva lévő Constitúció szerént igazgattassék, 's ez a' Constitúció, mint a' körülállások kivánni fogják, közönséges megégyezés által módosittassék (alkalmaztassék a' körülállásokhoz) — 2)ször, hogy ezen Constitúciónak azon tikkelyein, mellyek által az alkalmaztatás felől minden religión lévő lakosok bizonyosokká tétettek, 's a' mellyek kezességül szolgálják azeránt, hogy a' közönséges hivatalokra és szolgálatokra minden polgárok, akár melly vallásuak legyenek, eljuthatnak, semmi változás nem fog tétettetni — 3)ször, hogy a' Belga tartományoknak képe, az úgy nevezett *Közönséges Rendek* gyülekezete által fog viseltetni, ezen gyűlésnek közönséges helye békességes időkben, költsönösen egyszer Hollandiai, egyszer Belga városban fog tartattatni — 4)ször, hogy, mivel e'képpen a' két Bel-

giumnak minden lakosai egyenlőkké lesznek, ehezképpent a' külömbkülömb tartományok a' magok fekvéséhez képpent egyforma kereskedésbéli és egyéb hasznokkal fognak élni, a' nélkül, hogy égygyik tartománynak javára nézve a' másiknak eleibe valamelly gát tétetődhessek — 5)ször, mihelyest ez az öszszetsatolódás megesik, a' (*Catholicum*) Belgium' városai éppen azt a' kereskedést folytathassák a' plánta-tartományokkal (koloniákkal), mellyet a' Hollandiai egyéb tartományok és városok folytatnak — 6)ször, hogy, mivel a' terhek éppen ugy közösök mint a' hasznok, ehezképpent azok az adósságok, mellyeket egy felől a' Hollandiai más felől a' (*Cath.*) Belgiumi tartományok ezen öszszetsatolódás ideje' pontjáig tettek, ettől fogva a' két Belgium' közönséges kintstárjának terhe legyenek — 7)ször, hogy, ugyan ezen gyökeres fundamentommal megégygyezőleg, az új határon készülendő erősségeknek felépittetésekre és fenntartatásokra kívántató költségek is a' két Belgium' közönséges kintstárából tétetessenek, egy oly tárgy lévén ez, a' melly az egész nemzet' minden tartományainak bátorságát és függetlenségét illeti. —

„Mint hogy a' Bétsi Alkú, Austriai Belgiumnak általengedtetését, úgy, hogy Szövetséges Belgiummal ugyan ezen principiumokkal megégygyezőleg, egy, égyetlenegy Státust tegyen, megerössítette (sanctionálta), mi erre nézve egy különös Biztosság által haladék nélkül megvizgáltattuk, hogy mitsoda módosítást (változtatást) kellessék tenni a' Hollandiai Constitúción. A' dologba való belátással, hazafiai jó indulattal és egyenességgel tündöklő polgárok foglalatoskodtak legnagyobb dítséretet érdemlő buzgósággal ezen fontos munkának kidol-

gozásán. A' projectum, mellyet ezek előnkbe terjesztettek, betsületes megkülömböztető intézeteket foglal magában a' nemessegre nézve, minden féle vallású lakosokat egy forma oltalmaztatás felől teszen bizonyossá, 's a' községes hivatalokra ésszolgálatokra való botsáttatásra nézve, minden polgárokért egy formálog való kezességül szolgál; az országlásbéli hatalmaknak egymástól való megkülömböztetését (t. i. a' törvényhozói, a' végrehajtó, és birói hatalmaknak egymástól való elválasztását) arra a' fundamentomra helyhezseti, a' melly eleitől fogva betses volt a' Belga népeknél. Az ítélő birói hatalomnak függetlenségét különösen megesméri; a' nemzetnek integritását és erejét minden éyenként való személynek jusaival éygyesíti; egy szóval az előmenetelesülésnek mind azokat a' grádisonként való *elementumait* magában foglalja, mellyeket a' további tapasztalásnak és külömbkülömb környülállásokra való figyelmezésnek használása, szükségeseknek lenni találhatnak. Azonközben mindazonáltal előbb, hogy sem ezt az új Constitútziót mi béhoznók, ennek főbb pontjaira nézve alattvalóinknak megelegedések felől megyőződni kívánván, minden kerületeinknek megkülömböztetettebb polgárait (*Notabeljeit*) összehivattatjuk. Megparantsóljuk, hogy a' legditséretesebb és a' bizodalomra legméltóbb polgárok választassanak ki, részre való hajlás nélkül. Hogy pedig bizonyosok lehessünk a' felől, hogy célzásaink bétöltetnek, 's hogy azok, kikre a' *Notablesi* nevezet réájok ruháztatik, valóssággal megérdemlik azt a' megbetsültetést, hogy a' közönséges gondolkodásnak tolmátsolói, organumai legyenek, egyebek felett azt is parantsoljuk, hogy a' Notableseknek laistromaik kihirdettessenek és minden kerületnek fő helységében nyoltz napok alatt letétettelve legyenek; 's hogy egyszersmind egy oly jegyző könyv is legyen mind ezeken a' helyyeken kinyittatva,

melybe ezen Notablesekről, égyről vagy többről való voksolását, minden ember leírhasssa. Ezen jegyző könyveknek resultatumaikból kell végezetre kikerülni a' *Notablesk' laistromaiknak*, és minden kerületben ezeknek a' Notableseknek kell össze hivattatni, a' végre, hogy az eleikbe terjesztetendő Constitútzió' projektomára voksoljanak. Ezen munkáját minden Notablesi gyűlés *Brüsszelbe* küldi, 's a' magtagjai között is hármát kiválasztván ugyan oda küld, hogy a' Közönséges Gyűlésen jelen legyenek. —

„Belgiumi lakosok! ezek azok az eszközök, mellyeket mi alkalmatosnak találunk egy oly Kötésnek felállítására, melly a' ti jövendőbéli sorsotokat meghatározván siettesse azt a' szempillantatot, melyben a' ti Fejedelmetek magát a' ti törvényes Képviseelőitek által körülvétettetni szemlélhesse. —

„Egy szabad, derék, és szorgalmatos népen országolni szerentsénk lévén, megyőződöttek vagyunk a' felől, hogy azt a' nyilván való törvényes tulajdonságot találjuk - fel ő benne, melly néki eleitől fogva mindenkori megkülömböztető jele volt. Minden iparkodásaink oda fognak czélozni, hogy az ő boldogságát, és ditsőségét jobban jobban megerössithessük; és mi bennünk minden rendű és minden tartományainkbéli polgárok, jussaiknak egy jó akaró és részrehajlás nélkül való oltalmazóokra találunk. A' Catholica Anyaszentegyházat a' maga szabadságaira nézve különösen bizonyossá tesszük, 's azokat a' böltesség' és mértékletesség' példáit, mellyeket nekünk ezen tekintetben azok a' mi őseink adtak, kiknek emlékezete előttünk örökké tiszteletben fog maradni, el nem fogjuk szeméink elől veszteni. Költ *Hágában* Julius 18-dik napján az 1815-dik esztendőben, országlásunk *másodlik* esztendéjében. —“

„*Wilhelm.*”